

2. přednáška

Klíčové kompetence

RVP ZV normativně stanovuje pouze obecný rámec základního vzdělávání a ***umožňuje školám profilovat se pomocí školních vzdělávacích programů***, v nichž mohou tento obecný rámec obohacovat podle vlastních vzdělávacích záměrů, potřeb a zájmů žáků i regionálních podmínek.

- ***V souladu se svou profilací si školy dotváří profil absolventa podle specifik vlastních školních vzdělávacích programů.***

- *S celkovým pojetím základního vzdělávání souvisí i potřeba vytvářet pro každého žáka náročné a motivující učební prostředí, uplatňovat přístupy a metody výuky podporující tvořivost a kritické myšlení, pohotovost a samostatnost žáka, využívat způsoby diferencované výuky, nové organizační formy, zařazovat integrované předměty apod.*

Klíčové kompetence

- Klíčové kompetence představují soubor předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj jedince, jeho aktivní zapojení do společnosti a budoucí uplatnění v životě. Jejich pojetí vychází z obecně sdílených představ společnosti o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho spokojenému a úspěšnému životu a z hodnot společností obecně přijímaných.

Proces osvojování klíčových kompetencí nelze chápat jako ukončený, jedná se o proces celoživotní.

- ***Klíčové kompetence neexistují izolovaně, ale navzájem se prolínají a doplňují.***

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

- **kompetence k učení**
- **kompetence k řešení problémů**
- **(kompetence komunikativní) RVP GV**
- **kompetence sociální a personální**
- **kompetence občanské**
- **kompetence pracovní**

Kompetence k učení

- organizuje a řídí vlastní učení, a to při samostatné i skupinové práci, plánuje, organizuje, řídí a hodnotí vlastní pracovní činnost
- motivuje se pro další učení a pozitivně hodnotí přínos učení pro svůj život
- efektivně získává poznatky a využívá k tomu různé strategie učení

Kompetence k učení

- kriticky přistupuje k různým zdrojům informací, získané informace hodnotí z hlediska jejich věrohodnosti, zpracovává je a využívá při svém studiu a praxi
- doplňuje si vědomosti a rozvíjí a prohlubuje dovednosti v procesu vzdělávání, propojuje je s již nabytými, systematizuje je a vědomě využívá pro svůj další rozvoj a uplatnění ve společnosti
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení i práce, reaguje na hodnocení ze strany druhých a přijímá radu i kritiku

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na segmenty a navrhuje postupné kroky, případně varianty jeho řešení
- využívá své individuální schopnosti a získané vědomosti a dovednosti při samostatném řešení problémů, orientuje se v nově vzniklých situacích a pružně na ně reaguje
- uplatňuje základní myšlenkové operace (srovnávání, třídění, analýzu, syntézu, indukci, dedukci, abstrakci, konkretizaci, generalizaci), ale i fantazii, intuici a představivost v poznávacích, učebních, pracovních a tvůrčích činnostech

Kompetence k řešení problémů

- uplatňuje při řešení problémů logické, matematické, empirické a heuristické metody s využitím odborného jazyka a symboliky
- ověřuje a kriticky interpretuje získané informace, pro své tvrzení najde důkazy a formuluje podložené závěry, ověřuje prakticky správnost metod zjišťování pravdivosti různých druhů informací užívaných při řešení problémů
- je otevřený k poznávání nových a originálních postupů a řešení problémů, nachází různé alternativy řešení, navrhuje varianty řešení problémů a zvažuje jejich přednosti, rizika a možné negativní důsledky

Kompetence komunikativní

- efektivně a tvořivě využívá dostupných prostředků komunikace
- pružně reaguje na rozvoj informačních a komunikačních technologií a využívá je při komunikaci s okolním světem
- prakticky používá komunikativní dovednosti v dalším studiu i ve svém osobním, profesním a občanském životě
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje

Kompetence komunikativní

- používá s porozuměním matematická a grafická vyjádření informací různého typu
- vyjadřuje se jasně, srozumitelně a přiměřeně ke komunikačnímu záměru a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných
- adekvátně vystupuje na veřejnosti, přiměřeně sebevědomě se prezentuje v mluveném projevu

Kompetence sociální a personální

- posuzuje své reálné fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe, odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování koriguje
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky
- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje

Kompetence sociální a personální

- při práci v týmu uplatňuje své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti; spolupracuje při dosahování společně stanovených cílů
- organizuje společnou činnost, přijímá odpovědnost za svoji práci i práci ostatních, konstruktivně řeší konflikty a přispívá k vytváření tvůrčí a podnětné atmosféry
- přispívá k vytváření hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- projevuje pozitivní vztah k vlastnímu zdraví, začleňuje do svého života činnosti podporující zdraví a zdravý životní styl

Kompetence občanské

- stanovuje si krátkodobé i perspektivní cíle vycházející nejen z vlastních potřeb a zájmů, ale i z potřeb společnosti a cílevědomě je uskutečňuje
- zodpovědně a tvořivě přistupuje k plnění svých povinností a úkolů
- je tolerantní, vstřícný, otevřený, ale i kritický k názorům druhých, chápe jejich potřeby a postoje, respektuje různorodost hodnot člověka

Kompetence občanské

- hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování
- vnímá, přijímá, vytváří a rozvíjí etické, kulturní a duchovní hodnoty, které nespočívají pouze v materiálním uspokojení lidských potřeb
- zaujímá odpovědné postoje k otázkám sociálním, kulturním, ekologickým a ekonomickým

Kompetence občanské

- poskytně účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- rozhoduje se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožoval a nepoškozoval sebe a jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem
- aktivně se zapojuje do občanského života svého okolí a společnosti

Kompetence pracovní

- dosahuje zručnosti při práci s různými materiály
- provádí praktické činnosti a pokusy
- udržuje pořádek na pracovním místě
- dodržuje systém v ukládání pomůcek a nářadí
- samostatně připravuje jednoduché pomůcky pro výuku
- dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při pracovních činnostech
- poznává různé obory lidské činnosti, jejich výsledky a význam pro ostatní lidi